

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

803. MEDDELELSE

NR. 7. 23. FEBRUAR 1967

*A. Forsøgsresultater: Fra Fællesudvalget
for Prøvedyrkning af Køkkenurter*

Sorts- og stammeforsøg med rødbeder 1965-66

Prøvedyrkning nr. 193

Afprøvningen har fundet sted på 4 forsøgssteder i to år med 29 stammer første år. Efter første års afprøvning blev én stamme udskudt som uegnet.

Forsøgsstederne var: Statens forsøgsstation Spangsbjerg, Esbjerg, gartneriejer Jakob Jakobsen, Onsbjerg, Samsø, gartneriejer Henning Hansen, Ll. Rørbæk, Frederikssund og A/S Plumroses forsøgsgård, Dallund v. Odense.

Hvert sted blev der anlagt fra 4 til 6 fællesparceller, hver på 20-30 lb. m række. Rækkeafstand 33-60 cm. Der blev udtyndet til ensartet bestand og tilstræbt den efter dyrkningsforsøgene optimale afstand. Forsøgene har ligget i underkanten af det optimale, hvad angår antal rødder pr. lb. m. især for de runde typer.

Såning fandt sted i 1965 mellem 12. og 18. maj og i 1966 mellem 11. og 17. maj. Antal stokløbere var minimalt, og størrelsen og udviklingen blev tilfredsstillende med den benyttede afstand.

Forsøgets resultater fremgår, i korte uddrag, af omstående tabeller indeholdende karakterer, mål og vejtal.

Karaktererne er gennemsnit fra bedømmelser af de 8 forsøg. Skalaen 10-1 er anvendt overalt, med største karakter for det bedste eller største, eller »helt fri for«. Ved bedømmelsen af toppen er der givet 10 for kraftigst top. Karakteren for krumme rødder er kun givet i 1966.

Mål og optællinger. På alle 4 forsøgssteder er i 1966 50 stk. rødder hvert sted sorteret i:

helt lige, svagt krumme, krumme op til det halve af egen diameter og krumme over halv egen diameter. Tallene ses i procent for de ovale og halvlange typer. Længde og bredde i cm er gns. af 20 målte rødbeder fra 7 forsøgssteder. Antal med lyse eller hvide ringe samt procent blodrøde er beregnet på 10 overskårne rødbeder 7 steder. Der er typesorteret 50 rødder på 6 forsøgssteder.

Husholdningstekniske og visuelle bedømmelser af kogte rødbeder er foretaget på Statens Husholdningsråd. I 1965 og 1966 er rødbeder fra Spangsbjerg og Ll. Rørbæk syltet på Husholdningsrådet og i 1966 tillige et hold syltet hos Plumrose, Odense, fra forsøget i Dallund.

For træthed gælder det særlige, at karakteren 10,00 er lig ingen træede, god. 9,00 er dårlig og 8,00 er meget dårlig. Der er bedømt 20 rødder fra hvert sted ved enkeltmandsbedømmelser ved flere dommere.

Udbyttet er beregnet som gennemsnit af sorteringer og opvejninger fra 6 forsøgssteder. Der er sorteret i 3 størrelser I. sortering. I gns. af samtlige stammer er der opnået 48,8 tons I. sortering. Bedst ydende stamme har givet 61,1 tons og dårligst ydende 36,9 tons pr. ha. Stærkt krumme er gået i II. sortering. Der vises endvidere antal planter pr. løbende meter i gns. af de 6 forsøg og antal stokløbere i 1000 stk. Procent I. sortering af det samlede antal rødder er angivet tillige med, hvor stor en procent af I. sortering, der er store, middel og små.

Værdital. For at klassificere stammerne er

der tillagt de væsentlige egenskaber vægt efter deres relative betydning. På grundlag af summen af disse værdital (der ikke hvad angår udbyttetotal og dyrkningsværdital er ens for runde og ovale-halvlange) er der anerkendt følgende 9 runde og 4 ovale-halvlange rødbeder, som får ret til at tilføje P 66 efter stammenavnet.

Runde rødbeder

Lb. nr. 63. *Crosbys, Hunderup P 56, P 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.* Er en ensartet, ret høj fladrund rødbede med meget glat overflade og fin udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og særdeles få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et meget stort udbytte af meget høj kvalitet. Er tillige anerkendt som P 56.

Lb. nr. 65. *Crosbys, Toftø P 56, P 66. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup.* Er en særdeles ensartet, høj fladrund rødbede med meget glat overflade og fin udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og kun ret få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et stort udbytte af meget høj kvalitet. Er tillige anerkendt som P 56. Har tidligere været anerkendt som P 38, S 44 og P 47.

Lb. nr. 68. *Crosbys, Toftø P 56, P 66. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup.* Stemmer i alle hovedkarakteristika overens med nr. 65, og har alle dennes tidligere anerkendelser.

Lb. nr. 71. *Detroit, Hunderup P 56, P 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.* Er en særdeles ensartet, omvendt løgformet til rund rødbede med ret glat overflade og fin udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og kun få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et meget stort udbytte af særdeles høj kvalitet. Er tillige anerkendt som P 56.

Lb. nr. 72. *Detroit, Toftø P 66. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup.* Er en særdeles ensartet, rund til høj fladrund rødbede med ret glat overflade og ret god udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og ret få med lyse og hvide ringe. Den har givet et stort udbytte af god kvalitet.

Lb. nr. 73. *Detroit, 243, Ny Munksgård P 56, P 66. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Taastrup.* Er en ensartet, rund til høj fladrund rødbede med lidt ujævn overflade og god udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og ret få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et

meget stort udbytte af god kvalitet. Er tillige anerkendt som P 56.

Lb. nr. 77. *Detroit, Hunderup P 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.* Er en særdeles ensartet rund til omvendt løgformet rødbede med glat overflade og god udvendig farve. Den har en meget høj procent blodrøde rødder og ret få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et meget stort udbytte af særdeles høj kvalitet.

Lb. nr. 79. *Detroit, Stensballe P 66. Ejer: Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.* Er en ret ensartet, rund rødbede med ret glat overflade og god udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og meget få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et særdeles stort udbytte af meget høj kvalitet.

Lb. nr. 81. *Rubia, Tagenshus P 66. Ejer: A. Hansen, Kastrup.* Er en ensartet, rund rødbede med glat overflade og god udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde rødder og ret få med lyse og hvide ringe. Den har givet et særdeles stort udbytte af høj kvalitet.

Ovale og halvlange rødbeder

Lb. nr. 84. *Formanova, Hunderup P 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.* Er en særdeles ensartet lang til halvlang rødbede med meget glat overflade og fin udvendig farve. Den har en særdeles høj procent blodrøde og kun meget få med lyse og hvide ringe. Den har givet et særdeles stort udbytte af meget høj kvalitet.

Lb. nr. 85. *Cylinder, Toftø P 66. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup.* Er en særdeles ensartet, oval til kort halvlang rødbede med ret glat overflade og ret god udvendig farve. Den har en høj procent blodrøde, men en del med lyse eller hvide ringe. Den har givet et stort udbytte af høj kvalitet. Er tidligere anerkendt som Cylinder, Spangsbjerg P 56.

Lb. nr. 87. *Formanova, A, Hunderup P 66. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.* Svarer i alle hovedkarakteristika til lb. nr. 84.

Lb. nr. 89. *Rød Valse, 504, Ny Munkegård P 66. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Taastrup.* Er en meget ensartet, lang til halvlang rødbede med glat overflade og særdeles fin udvendig farve. Den har en meget høj procent blodrøde rødder og kun meget få med lyse eller hvide ringe. Den har givet et særdeles stort udbytte af meget fin kvalitet.

Yderligere oplysninger om stammerne kan fås ved at studere det her optrykte uddrag af talmaterialet.

Det samlede talmateriale samt en fuldstændig beskrivelse af forsøgene vil fremkomme som Fællesudvalgets 47. beretning, som kan rekvireres fra Fællesudvalgets kontor i Ågård, så længe oplag haves.

Typer af rødbede

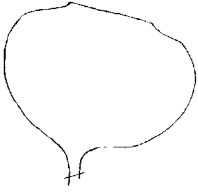

Fig. 1. Crosbys-type.
F.eks. i nr. 63., 65., og 68.

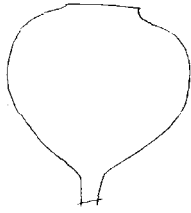

Fig. 2. Detroit, omvendt
løgformet type. Som
f.eks. i nr. 71.

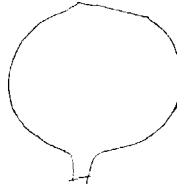

Fig. 3. Detroit, rund-flad-
rund type. Som f.eks. i
nr. 72.

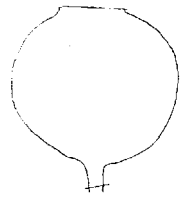

Fig. 4. Detroit, rund til
høj fladrund type. Som
f.eks. i nr. 73.

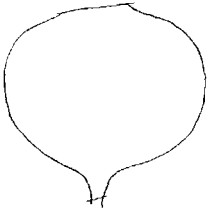

Fig. 5. Detroit, fladrund
til høj omvendt løgfor-
met type. Som f.eks. i
nr. 75.

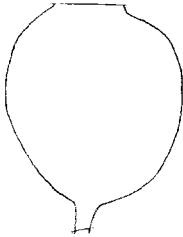

Fig. 6. Detroit, højrund
til rund type. Som f.eks.
i nr. 79.

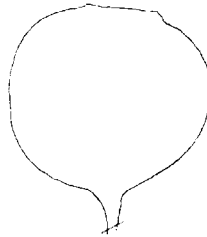

Fig. 7. Rubia, høj flad-
rund type. Som f.eks.
i nr. 81.

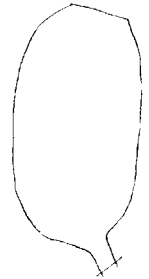

Fig. 8. Cylinder type. Som
f.eks. i nr. 85.

Fig. 9. Formanova type,
lang. Som f.eks. i nr. 84
og 87.

Fig. 10. Røde Valse type,
lang. Som f.eks. i nr. 89.

Prøvedyrkning nr. 193. Rødbede
Forsøgenes hovedresultater for de anerkendte stammer

	Løbe nr.	Runde									Ovale og halvlange			
		63	65	68	71	72	73	77	79	81	84	85	87	89
<i>Karakterer:</i>														
Ensartethed i type	6,1	6,9	6,8	7,0	7,1	6,5	6,9	5,3	6,5	7,0	7,1	6,6	6,6	
Ensartethed i indv. farve	8,1	6,6	7,0	7,8	6,1	7,3	6,5	7,8	6,5	7,4	6,4	6,9	7,1	
Topkraft	6,8	6,7	6,0	7,3	5,7	5,5	6,2	6,8	7,2	6,2	5,7	6,3	6,3	
Rodafslutning	6,0	7,1	7,4	6,1	7,5	7,5	6,8	6,3	7,1	6,3	6,5	6,5	5,4	
Glathed	6,5	6,1	6,3	5,3	5,0	4,6	6,0	5,4	5,8	6,4	5,4	5,8	6,0	
Helt lige = 10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,1	9,0	6,7	6,7	
Udvendig farve	7,4	7,2	7,2	7,4	6,0	6,6	6,6	6,4	6,8	8,0	6,0	8,6	8,4	
Indvendig farve	6,6	7,4	7,3	7,8	7,5	6,9	7,3	7,8	7,4	8,1	6,4	7,5	7,1	
Værdi som handelsvare	5,9	5,6	6,0	6,1	6,4	6,0	6,6	5,6	6,3	5,4	5,7	6,4	6,3	
Værdi til industribrug	4,4	4,4	4,6	5,8	5,8	5,4	5,8	5,0	5,4	9,0	6,4	8,4	8,0	
<i>Optællinger og mål:</i>														
pct. helt lige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45	91	58	50	
pct. svagt krumme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	9	32	31	
pct. op til halv egen diameter krumme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	0	7	13	
pct. over halv egen diameter krumme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	0	3	6	
Længde i cm	6,2	6,7	5,6	6,1	6,6	6,6	7,3	7,2	6,9	15,3	9,8	13,9	14,9	
Bredde i cm	7,5	7,5	7,4	7,2	7,5	7,2	7,1	7,1	7,4	5,4	6,1	5,0	5,4	
pct. med lysere ringe	2,9	14,3	18,6	5,7	25,7	18,6	22,9	7,1	24,3	12,9	28,6	12,9	12,9	
pct. blodrøde	96	99	93	97	91	93	90	96	93	93	86	87	90	
<i>Husholdningstekniske og visuelle bedømmelser af kogte rødbeder:</i>														
Træthed	9,96	9,88	9,96	9,98	10,0	10,0	10,0	10,0	9,86	9,71	9,29	9,54	9,13	
Indvendig farve	7,8	8,5	8,2	8,8	8,2	6,8	8,4	8,0	8,3	6,0	6,0	6,2	6,4	
Fri for ringe	5,9	6,6	6,5	6,8	6,6	6,2	7,1	7,0	6,7	8,2	7,5	8,3	8,4	
Værdi til industribrug	8,3	7,3	7,7	7,3	5,3	5,3	7,3	8,0	7,7	7,3	7,7	7,7	9,0	
<i>Udbytte. Antal i 1000 stk. og vægt i tons pr. ha:</i>														
Antal I. sortering	280	236	246	273	220	276	259	319	272	262	269	314	302	
Tons I. sortering	48,3	45,6	48,6	47,9	50,9	51,2	50,6	58,4	58,3	57,1	41,0	60,7	61,1	
Antal stokløbere	0,0	0,0	2,0	0,3	0,6	5,1	0,3	0,8	0,9	8,4	1,6	15,0	0,4	
pct. I sortering	90	93	88	87	92	88	89	89	88	81	82	80	84	
<i>pct. af I. sortering:</i>														
Store	13	16	17	11	17	11	13	12	17	11	6	8	7	
Middel	66	65	67	65	73	73	70	67	65	56	62	57	59	
Små	21	19	16	24	10	16	17	21	18	23	32	35	34	
<i>Værdital:</i>														
Udbyttet (forskelligt for runde og halvlange)	190	170	179	187	175	195	188	223	207	402	344	452	445	
Ensartethedstal	177	224	212	179	181	170	176	150	168	184	205	187	172	
Dyrkningsværdital, forsk. for runde og halvlange	311	309	312	313	316	322	317	310	309	318	390	354	330	
Kvalitetstal udvendigt	187	187	185	181	208	204	212	179	192	206	197	201	203	
Kvalitetstal indvendigt	255	255	250	263	237	238	248	258	246	248	234	244	251	